

1. ũn dæ-n enə stæ-kfø.g-| zī.n zəm bənuwt
2. mī-nə vrind - of : mī- kæn-næ-sə ɪ-z də blu-ŋ
g-um bəg-i.tn
3. tē.g-nwo-ærdæg- - of : ny- (meer gebr.) zə spən
mō metə mafinə
4. dālvn ɪ-z ẽ lastæg- wæ.rək
5. Δ-p dat ʃx-ɪ-p zənadēmυ ve.næg-t bro-æt
6. d-ŋ tēmerman æd əbɪ-tsu-t - of : ə splænderlɪ-ŋk
ɪ- zɪ-nə vi.pər
7. d-ŋ ʃx-ɪ-pər læ-ktə zī- lɪ-pm
8. ɪ-n di fabriek tənɪ-z nīte zī.ẽ
9. kumd ɪr mɪ kɪnt | æ kinəkə |
10. bu.əs - g-eny-s fir piptn bɪr
11. brɪŋ ny-s twē kilo-n kē.ɪzn
12. zæn ũerncēldern vy-vn dri lītɛr z win ædru-ŋkn
13. æ vɛrdri-æg-də mī-n mæd æn k-nɪ-pl
14. kæn zɪ-nə k-ni. æzɪ.ẽ
15. ŋkarnaval ənɪ-z nife-mə udn
16. ksɪŋ kŭntæ.int - of : ksm bli-də dak ni mejæ-
g-u.nənæ mætnœ.jdər
17. tni-z ɪ-k ni. didat ədŭ.nə - kaməɔ.ədə
18. wi.næt ədŭ. - d-ndin didu. kumt
19. æŋ kəpə - æ kəpəsɪ-nə - kəpər - of : tətəlu
20. æŋ ka.pə - æ mΔ-tsə (vrouwenkapsel) - bənuwt -
æ wi-ə (weiland) - æn mē.ɪf (hooiland) - æ padə-
bro-æt - of : ʃāmpi'jŋ. (jonger) - æn a.g-ə - æn
py-t - of : æn a.g-əpy-t - æ marmotə (witte
vlinder) - æn o-ɪjəzy-pər (gekleurde vlinder)
21. dinə kē.rəl. də.ɪ dɪ-əl wē.ərɪt fə-χ-tn
22. k-χu.jə klɪ-ənə pɛrɪkəs χ.e.n
23. ɪ.əlā.ntu fel u-də ʃχ.e.pēs demulɪrn - of : bre.kn
24. ənæd ɪ-nzələ.vn əkɪər əm be.t at
25. g.e.v min twē brɪ-ə stɪ-əŋ - brædər - də brætstə
26. dat bɪ-ɪd nɪ-z də nɪmē
27. dinə man ɛ-d ə le.vn lik æn g.ro-ətn ɪ.ərə
28. ly-səfɛr ənɪ-z ɪ-p.e.mɪ ni əble.vn
29. də kɪ.ŋdɛrs - of : jŭ-wəs fān də ʃχ.o.lə zin æg-u.n
ɪ- də zɪ-ə mænœldər mɪ-əstər
30. kəŋkæn uləsē.ɪʃ ni kum vɔrdakə g-ərɪ-ət sɪ
31. də br-əstn drɪŋkn g-ɛ-ɪrən lɪ.nzɪ.t
32. æŋ kəni χ.ŭ wærkn - ənə sɪ-ər ɪ- zə ke.lə
33. dud əkər ənɪ.uwē stɛrɪt ān dɪ-nə bΔ-stlurə - of :
be:zmər (wein. gebr.)
34. nɪ-ə - zə spe.lnɪmē dōmɛ-ɪ (kegels onb.)
35. ɛ.ɪ - kænə-l twē kl-ərn æro.pn aχ-tər jən
36. di pɛ:rənɪ-z ni rɪpə - of : mæ:f (goed om te eten) -
də kl-əsfəsɪŋg- wɪ-t
37. zə zɪn dər ɪ-n d-na.kər
38. zæd ɪ-əst u.ɪpn zə g-a.l.tə vɛrtɛ:rn
39. ə g-u.ni fæ:rə lo.pm
40. zɪ-d-nal. fan ə-r mal.k fərlo-ərn - of : mal.kwit
41. də man mu- sɔrg-n vɔr zə wy-f
42. zwɛŋ ɪ-n də lɛjə ɪ-z dāzərɔ.s
43. ənɪ-stut dərdatən klu-k ɪ-s
44. wider mu-n d-na.l.d en - æn g-ɪdər d-ā-ərn al.t
45. al-pt əbr-tsə um dat bæd Δ-ptæfn
46. ny-zə mætsnuɪ ɪ-z uzu væt əv æ zwin
47. zə sprɪ.ən umdɛvɑ:rstɪ um ẽ wædɪŋə
48. d-nuvnɪr g-u.tm bo.m g-ræfn
49. du wutə vɛstər tu.
50. ʃbæg-Δ-nɪ ly-dn vɔr dɪ-əstə mæ.sə - do.g-əmæ.sə
- tlɔf - də væ:spɛrs
51. æ ku.vərli - py-dəræk - d-ŋ mæsɪŋk o.pmbri:f. -
æ stytə bə.tərn
52. dat wy-v ɛ-nør u:ɪ dŭ snɪdn
53. zɪ- vu:dər ætn zæs ju:ɪ ɪ-n də ʃχ.o.lə lu:tn g-ŭ
54. kæŋt ũ-ntru.n vā zə lu.ətə tə g-ŭ.n lā.nstənt
wu.tər
55. blɪ-əkə vɛ.ɪzn - jən zɪ.nifele g-ɪ-n ulɪr
56. ɛ.rd-n pɔtn ænzɪni fele wē.ərt
57. də pa.lə stɪ.d ɪ-n d-nɛ:rt
58. ɪ-n də mu.rtəmŭ.nt - tɪ-z nɔχ. tə kuɪ um tə
spe.ləmætə katsəbələ
59. di kē.ɪsə Δ-χ-t klɪ:ɪ - of : wal. - ænɛ
60. æ trək and-n stɛ:ərt fām pɛ:rt
61. ɪ-nd-ntit jə kwam ɪr ulə ju.rə ɪ- də kē.rmæ:sə
62. d-ŋ pu.ətər zɛ.ɪ dad ũznɪ-ərə vulmakt ɪ-s
63. jə za.g- mə wal. mō jən zɛ.ɪ mē nɪ.t
64. də zwa.ŋ g-ŭ. wē.rəkɪ-ərn
65. g-u-jə ni χ.ŭ- tru-fn vānda.g-ə
66. e.tnzu-k χ.ɛ.rē ku.əs
67. zɪ-nə mətɛ:ɪ ɪ-z əbro.kn - of : ɪ-s ɣərzu-ŋkn
68. tæd æn ɪ-ətn dag. əmakt æn tɪ-z æn zŭ.tn a.vn
69. dat manəkə lɔpt barəvŭ.tə
70. tɪ-z æm bɔst ɪ-n də kanə
71. ksŭ wē.ln datəm brɪvɛdra.g-ər minəm brɪ.v brɪŋt
72. kæn zɪ-ər amɪ-n æ:rtə
73. kəkæn g-ɪ- zəkə mē.ɪnʃχ-n frɛkātɛ-rn - ni
uməsprɪŋē dume-ɪ
74. umə væspərə-rd æn mə g-ŭn tɛ:ɪrd ā.spən
ān də niuwə karɛ-tə
75. kæn əbr-tsə kɛrs - vā.vɔr də nŭ.ŋ
76. d-ŋ zə.nə vānd-n kə.nɪŋk æd o-k suldu.d
əwɪ-st
77. wɪ-tʃəni wu.datm bo.g-əma.kər wē.int
78. di ro-əzn æ lawə dɔrnəs
79. kəg-ələ.vēnɪ. æ wo-ərtɔvān
80. tkɪnt wuz do-ət fɔrdat ədɔpt wus
81. zɪ-n o-ərn æn zɪ-n o.g-n lo.pm
82. nør mɛfə ɪ-z əg-u.n ɪ-n ʃbΔ-f mæd ən kl-əŋ
pawər - of : pa.wertʃə um katəbejɛrs tə trækə -
of : plɔkn
83. tɪ-z ə spəkə tə kɔrt ān di lɪ-ərə
84. æ ʃχ-ɪ-ɪ-wdə ly-də
85. tɪv.ɪk ən zɔχtə nidawɛrs - of tχal.d ənə rɪkɪdum
86. nœ.ɪdər mŭ-nd ɪ-z dro.g-ə vand-n dΔ-st
87. di stru.ət - of : dɪn wæg- ɪ-s kru-əm - tɪ-z æn
uməwæg- uldu:ɪ
88. kɔχ.tə vɔrd-n klɪ-əŋ æ trumɪtʃə
89. d-n g-ɪ-əstəbΔ-k ɪ-z əkrəvɛ-rt fan ə kast ɪ-n tə
zwa.l.g-n
90. zɪ- litʃə wus kɔrt æ g-ŭ.t
91. tɪ-z bæ.st ɪ-n də ʃχ.a.l.tə
92. ənə ʃχ-ətər mu wal. kəŋ vɪzɛ-rn
93. zu-kt əbr-tʃə aχ-tər mɪ-n ŭ.t
94. kəwē.ŋnɪ wu.r dɔŋkəmu- zu-kn
95. ənə ku-dn kal-dər ɪ-s χ-ŭ.t fə ʃbɪr
96. kmɔst əsəblŭ.trɪŋkn umɪ-n tə vɛrklu-kən
97. kmu-n ɪ-əstɛ.tn vŭ.rn ɪ-n tsta.l
98. mɪ- bru.rə wuz mu

99. *də mal.kb̥u.ər dud ænə g.ro.ətn tu.ər*
 100. *dat kɛ.rɛmal.k ɪ.s klʊ:r æ zø.r - zæ.intɪ wɛ.rə dɛr.mɛ.ɪ*
 101. *mə zu.n dɪ.nəm pɪ.t kænə vœ.ln ɪ.n en ø.rə*
 102. *ənɪ.s prɛsɪʃ ɪ. zə wæ:rək - secur onb.*
 103. *æ kum nœ.ɪd ə mənɪ.tə tɛ lu.ətə*
 104. *ɪ.n ita.jn tsɪm bæ:g.n di vi:r spy.g.ə*
 105. *dœ.rjə du.rɒ.p dyjən*
 106. *tə bæ:g.n zæn ə brøkə vand.ɪ puɪ əlœv.ɪrt*
 107. *jə mu.d əkɪ.ə ny.s kɑχ.tɪ kum ki.kn*
 108. *ənɪ.z ækum v̥ə lœ.vn mæ.d æ g.u bœ.zə g.ɒl.t*
 109. *di dœ:r ɪ.z ɪ.m bu.kənu.t*
 110. *æ g.ətruwy.f mu. kæp.u.in*
 111. *kæn ɪr g.ɒz æzɑ.ɪt mutən wus χ.ɪ. g.u zu.ət*
 112. *d.m bruwɛr zæ.χ.tɪ - datə dɪ.rə kɔst um tɛ dū.buwən*
 113. *bakən - kbakən - g.i bakt - i bakt - baktɪ - mɛ bakə - kbaktə - g.i baktə - i baktə - mɛ baktɪ - mæn æbakn*
 114. *bi.ən - kbi.ən - g.i bi.ət - i bi.ət - mɛ bi.ən - kbɔ.ədə - kæn æbɔ.ən - bɔ.ədno.k*
 115. *tɪ.z ænə klɪ.ən mɔ tɪ.z ænə g.ɪ.ɪn*
 116. *jə kæd ɪr ɛjɛz æn ɪ.n də mɑ:rt*
 117. *ənæd ɛzɛ.ɪt datn g.u pɛ.ɪzn ɒ.p min*
 118. *də mu:rtə zɛ.ɪ datn g.əlɪk adə*
 119. *twɔ.ərn vy.f prɪzn*
 120. *ū.ər dɪn ɪ.əkə tlæg.ə ve.lə ɪ.əkɪn.ətn*
 121. *twu.ətɛr g.u kəkən - of : zi.ən - tkɔkt ul - of : tsi.əd ul*
 122. *to.ɪ ɪ.z nɔχ.ru.nə - tɪ.z mæ ro.j æmɑ.ɪt*
 123. *mə mɑ.kn majunɛ:zə mætχ.ɛ.ɪvən - of : mæʃə dœrə vən ən ɛ.ɪ*
 124. *dat klɪ.ə bumtʃə g.u. mu.jɪkæp gry.jən du.*
 125. *d.n pa.stɛr æ χ.u.nə win - mu.rɛdrɪŋkɛt ul zal.və*
 126. *ny.z ud y.z ɪ.z əbruɪ - of : ɒ.pəbruɪ*
 127. *də mal.k spœt yty.jɛr v̥ən də ku | gekookt heet de uier : ɒ.dɛr | də spɛ.nə |*
 128. *d.n kɔstɛr ly.t fɔr do.χ.ta.g.n - of : do.fta.g.n | æ pɔrsæ.ʃə |*
 129. *də bran.ku:rs χɑp karebak plo.ɪ vɔr tχ.əwɪ.χ.tə*
 130. *də twɛ dy.tʃχ.ə kwa.m by.tn*
 131. *zæp əslɛ.g.n datn zwurt æm bla.w.us*
 132. *də suws ɪ.z əbɪ.tʃə klʊ:r*
 133. *də snɪ.uw læχ.tɪ.kə*
 134. *tɪ.z æn ɪ.uwə dak jəni æzi.nənɛ.*
 135. *nɪ.uwpo.ərtə kum ny. æn ɪ.əl nɪ.uwə stɛ.ɪ*
 136. *dū.ə - kdū.ɪnt - jə du.t - i du.t - mɛ dū.ɪnt - g.ɪdɛr du.t - zɪdɛr dū.ɪnt - ɪ.k dɛjɛt - g.ɪ dɛjɛt - i dɛjɛt - wɪdɛr dɛ.ɪnt - g.ɪdɛr dɛjɛt - zɪdɛr dɛ.ɪnt - dɛjɛkɪ.kɪ dat - datɪt mu.ə dut - dānzɛt mur æn dū.n*
 137. *do.pən - of : kæ.stn - æ dɔpsɛlro.bəkə - də vū.ntə*
 138. *dɑfχ.n - æ dɑft - æ dɑftə - ən æd ɛdɔfχ.n*
 139. *bɪjən - kbɪjən - g.i bɪ.ɪt - i bɪ.ɪt - wɪdɛr bɪ.ɪjən - g.ɪdɛr bɪ.ɪt - zɪdɛr bɪ.ɪjən - bɪjktɪ - bu.ɪkɪ - kæn æbu.ɪjən*
 140. *Locale landmaten : æ g.əmæt - mv. : g.əme.tə = ? - æ vɪrndɪ.əl = ?*
 141. *Waternaam : də be.kə*

De naam van deze stad in haar eigen dialect is bale

De inwoners heeten bal.nu:rs

Een bijnaam kennen zij niet.

Aantal inwoners op 8-3-36 : 9.691.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : *də pa.pɛstru.ətə - də gro.ətə mɑ:rt - də klɪ.ənə mɑ:rt - utɛrstɪ.ə - tstɛntʃə - də krabə* (*de krib* ; Fra. : *la crèche*). Er zijn geen locale verschillen. Bijna iedereen kent Vlaamsch ; *tstɛntʃə* en *də krabə* zijn echter reeds sterk verfranscht. Vóór den oorlog 1914-18 was Belle volledig Vlaamsch ; na den oorlog zijn er hier enkele vreemden (Vlaamsch-onkundigen) gebleven.

Vóór den oorlog 1914-18 was Belle bekend voor zijn linnen en zijn kantwerk. Nu zijn er nog een 5tal weverijen en één kantschool (met ± 80 leerlingen).

Zegslieden. 1. Steuperaert-Sagon, Mevr. Stephanie ; 75 j. ; hier geb. ; huisvrouw ; heeft steeds hier verbleven, de oorlogsjaren 1914-18 uitgezonderd ; V. en M. beiden van hier ; spreekt haast altijd Vlaamsch.

2. Steuperaert, Julien ; 74 j. ; hier geb. ; vroeger antiquaire ; heeft steeds hier verbleven, de oorlogsjaren 1914-18 uitgezonderd ; V. van Kruishoutem (Oost-Vl.), M. van Avekapelle (West-Vl.) ; spreekt meestal Vlaamsch en kent het Bellesch door en door.